

Când o relație se termină

Un eșec sau o nouă perspectivă?

POVESTEA PAULEI ȘI A LUI MARIAN

Încă din copilărie, visul Paulei era să se căsătorească la biserică, în rochie albă. Familia ei, originară dintr-un mic sat de provincie, păstra chiar și un voal pe care, de generații, toate femeile îl purtaseră la nuntă. A doua născută din trei surori, se gândise mereu că munca este necesară pentru supraviețuire, dar adevărata realizare a unei femei este să fie soție și mamă.

O lungă logodnă, iar apoi căsătoria

Când l-a întâlnit pe Marian, la optsprezece ani, în vara de după bacalaureat, s-a îndrăgostit pe loc. Băiatul a fost primul său iubit adevărat și singurul logodnic. Cu trei ani mai mare, muncea deja și abia aștepta să devină independent pentru a-și întemeia propria familie și a-și face o casă. Marian și Paula primiseră o educație creștină, chiar dacă nu erau practicanți. Părinții ambilor au fost din start de acord cu relația lor. Tatăl și mama Paulei, comercianți, l-au privit imediat pe Marian ca pe un al doilea fiu, tratându-l cu afecțiune și implicându-l în activitățile familiei. Și părinții lui Marian, încă de la început, au fost entuziasmați de Paula, o fată educată și de încredere, soția ideală pentru mult iubitul lor fiu unic.

Logodna a însemnat întâlniri aproape zilnice, chiar dacă fără a trăi împreună cu adevărat, fiindcă ambii au continuat să locuiască la părinți. Relația a fost trăită cu mult entuziasm și bucurie, chiar dacă a însemnat o anumită retragere din relațiile cu prietenii co-

Cum decurge separarea la tribunal

Când un acord se dovedește dificil

POVESTEA FRANCESCĂI ȘI A LUI NICOLAE: O DESPĂRȚIRE URÂTĂ

Francesca l-a cunoscut pe Nicolae la o partidă de volei. Sunt ambii suporterii ai aceleiași echipe și o lovitură de ultim minut a făcut să se aprindă în ei scânteia dragostei.

Nicolae e angajat la bancă. Are un salariu fix și un contract pe perioadă nedeterminată care i-a permis să-și cumpere, la sfatul părinților, o casă destul de mare, pentru a-și întemeia o familie.

Francesca e licențiată în matematică și, încă din copilărie, voia să devină profesoară. Predă la liceul din micul oraș unde trăiesc amândoi și, pe lângă asta, e voluntar la o asociație pentru conservarea patrimoniului artistic. Locuiește singură într-un apartament drăguț la care plătește rate, ce i se par interminabile.

Francesca și Nicolae, după un an de întâlniri, decid să se căsătorească civil. Ceremonia, pe care ambii pun preț, se desfășoară în grădina publică și este oficiată de viceprimar, un prieten din copilărie al Francescăi.

După nuntă, Francesca se mută la Nicolae, își vinde casa și, cu profitul obținut, contribuie la mărirea apartamentului și la renovarea mansardei.

În timpul lunii de miere din Indonezia, Francesca află că este însărcinată. Ambii sunt încântați, la fel și părinții care, la întoarcerea cuplului, se simt deja bunici.

Separarea consensuală

Cum să abordăm despărțirea

POVESTEA LUI LUCA ȘI A ANEI: O IUBIRE MATURĂ

Luca este un arhitect de succes. La împlinirea vârstei de treizeci de ani, alege să-și schimbe viața, luând două decizii: să renunțe la ideea unei cariere universitare, pe care o urmărea încă din studenție, dar care s-a demonstrat a fi o himeră, și să aibă în sfârșit o relație stabilă - „să-și întemeieze o familie”.

Cu partenerii anteriori, Ana amânase decizia de a se căsători și de a avea copii, pentru că își dorea să aibă succes în cariera de jurnalistă. Devenită redactor-șef la un cotidian important, consideră necesar să lase loc și vieții sentimentale.

Ana și Luca, după un an de conviețuire, se căsătoresc. După nunta celebrată la biserică, conform tradiției familiei, se nasc trei copii, la distanță de aproape un an unul de celălalt: Marc, Maria și Tereza, care acum au șase, opt, respectiv zece ani.

Veniturile ambilor soți le asigură suficient confort. Sunt proprietarii unui frumos apartament de o sută de metri pătrați, într-un cartier elegant din centru, pe care îl plătesc printr-un împrumut pe douăzeci de ani. Au și o casă la mare, unde își petrec weekendurile.

Psihoterapia de cuplu

De câțiva ani, Luca și Ana se simt ca „frate și soră” sau „o echipă eficientă”, dar care și-a pierdut vitalitatea. Ambii încep să simtă că viața e scurtă și trăiesc căsătoria mai mult ca pe o legătură care-i sărăcește, decât ca pe o oportunitate de a crește.

Colaborarea în timpul separării

Când se lucrează împreună pentru găsirea unui
consens

Practica colaborativă, în engleză *collaborative practice*, cunoscută deja ca drept colaborativ, face parte din metodele alternative de rezolvare a conflictelor, alături de mediere, de negocierea asistată și de alte metode îndreptate spre a găsi o soluție la controverse fără a apela la judecători.

Practica colaborativă ia naștere în Statele Unite la sfârșitul anilor optzeci grație intuiției lui Stu Webb, un avocat din Minneapolis specializat în Dreptul familiei. Acesta, după peste douăzeci de ani de practică, a încercat să găsească o metodă care să ofere foștilor parteneri posibilitatea să ajungă la o înțelegere fără a trebui să apeleze la un judecător. Modelul dezvoltat de avocatul Webb a fost prezentat în 1993 în California și de acolo s-a răspândit în toată lumea.

O alegere câștigătoare în conflictele de familie

Practica colaborativă e un procedeu pentru rezolvarea conflictelor de familie care se fondează pe următoarele principii:

Să le vorbim copiilor despre despărțire

„Mama și tata se ceartă: e vina mea?”

POVESTEA LUI LUCA ȘI A IOANEI

Copiii sunt copii, nu adulți în miniatură. Părinții lui Marc au citit despre acest concept peste tot, în revistele de femei pe care le răsfoiește mama și în rubricile de psihologie ale cotidienele citite de ambii. Fraza apare și în discursurile unor prieteni care s-au despărțit și care au apelat la terapeuți pentru a-i ajuta pe copii să înfrunte mai bine acest eveniment.

Ioana și Luca încearcă de ceva vreme să înțeleagă gândurile și grijile lui Marc, care are șase ani. E un copil foarte inteligent și curios, dar a început să se comporte ciudat.

Cuplul trăiește de câțiva ani o perioadă de criză care la început a fost atribuită oboselii din viața cotidiană și faptului că au prea mult de făcut atât la muncă, cât și în familie. În multe momente care ar putea fi plăcute și odihnitoare, se manifestă însă tensiuni, iar certurile sunt frecvente. Dacă mai demult domnea armonia, acum orice decizie pare să-i despartă, iar conflictul acesta îi exasperează. Luca, de obicei calm, deseori își pierde controlul și începe să țipe. Ioana însă, caracter puternic, se baricadează în spatele unei măști de dură, devenind de multe ori silențioasă și ostilă.

Un fiu poate prea exemplar?

Indiferent de conflict, Ioana și Luca au încercat mereu să-și îndeplinească rolul de părinți, mergând astfel împreună să discute

Cuprins

- 5 Introducere
9 Când o relație se termină
Un eșec sau o nouă perspectivă?

POSIBILE SOLUȚII LA SFÂRȘITUL UNEI RELAȚII

- 17 Cum decurge separarea la tribunal
Când un acord se dovedește dificil
- 35 Separarea consensuală
Cum să abordăm despărțirea
- 41 Divorțul
Așteptarea devine scurtă
- 53 Despărțirea în familia „de facto”
Părinții necăsătoriți și sfârșitul conviețuirii
- 65 Colaborarea în timpul separării
Când se lucrează împreună pentru a se ajunge la un consens

„UNIȚI ÎN DESPĂRȚIRE” ÎN INTERESUL COPIILOR

- 83 Să le vorbim copiilor despre despărțire
„Mama și tata se ceartă: e vina mea?”
- 101 Custodia copiilor, între drept și bun simț
„Și acum, cine o să aibă grijă de mine?”
- 115 Noii parteneri ai părinților
„Logodnica lui tata o să îi ia locul mamei?”
- 127 Apariția altor copii
„Oare tata mă mai iubește?”
- 133 Rolul bunicilor
O legătură prețioasă protejată de lege